

Uitvoeringsplan Sportplan Amsterdam Zuidoost 2009-2010

Jan van Eck
Stella Blom

Uitvoeringsplan Sportplan Amsterdam Zuidoost 2009-2010

Amsterdam, 31 augustus 2009

Jan van Eck
Stella Blom

DSP – groep BV
Van Diemenstraat 374
1013 CR Amsterdam
T: +31 (0)20 625 75 37
F: +31 (0)20 627 47 59
E: dsp@dsp-groep.nl
W: www.dsp-groep.nl
KvK: 33176766 A'dam

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Stedelijk sportplan 2009-2012	3
1.2	Lokale situatie	4
1.3	Huidig sportbeleid	4
1.4	Prioriteiten 2009-2010	5
2	Jonge Amsterdammers - talent ontwikkelen	7
2.1	Inleiding	7
2.2	Basisonderwijs	7
2.3	Voortgezet onderwijs	9
2.4	Sportbuurtwerk	9
	10	
3	Volwassenen - iedereen actief	11
3.1	Huidige situatie	11
3.2	Brede analyse	11
	12	
4	Sportverenigingen - maatschappelijk actief	13
4.1	Versterken sportverenigingen	13
	13	
5	Sportinfrastructuur - ruimte voor sport	14
5.1	Inleiding	14
5.2	Huidige situatie	14
6	Organisatie en financiën	17
6.1	Inleiding	17
6.2	Rol stadsdeel Zuidoost	17
6.3	Acties 2009-2010 en financiën	18

1 Inleiding

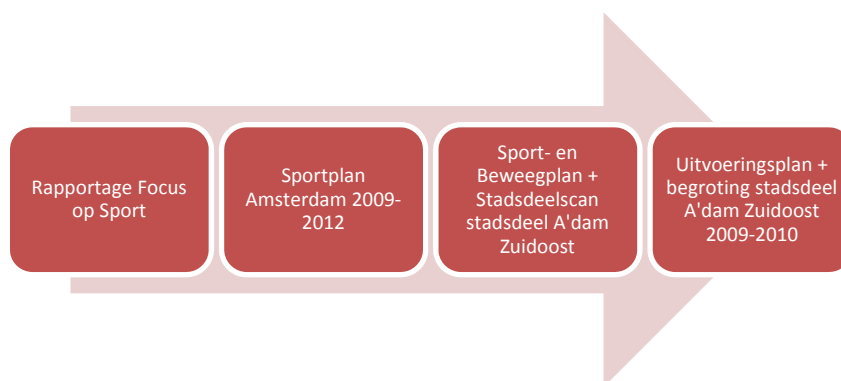
1.1 Stedelijk sportplan 2009-2012

De gemeente Amsterdam heeft een Sportplan vastgesteld voor de jaren 2009-2012. Het Sportplan is in intensieve samenwerking met de stadsdelen tot stand gekomen en heeft betrekking op diverse beleidsterreinen. Het doel van het Sportplan 2009-2012 is om deelname aan sport- en beweegactiviteiten tot boven het landelijk gemiddelde te brengen en zodoende de maatschappelijke waarde van sport en bewegen optimaal te benutten.

Stadsdeel Amsterdam Zuidoost heeft in navolging van het Sportplan een lokaal sport- en beweegplan opgesteld, opgebouwd langs dezelfde lijnen als het Stedelijke Sportplan 2009-2012. De bedoeling van dit sportplan voor ons stadsdeel is om zoveel mogelijk aan te sluiten bij het overkoepelende sportplan van de centrale stad en de daarin opgenomen doelstellingen te vertalen naar ambities op stadsdeelniveau.

Het Sportplan 2009-2012 komt voort uit de rapportage Focus op sport, waarmee de gemeenteraad op 23 mei 2007 heeft ingestemd. Vanuit de missie *Alle Amsterdammers een levenlang actief!* zijn de vijf volgende aandachtsgebieden geformuleerd:

- jonge Amsterdammers: talent ontwikkelen;
- volwassenen: iedereen actief;
- sportverenigingen: maatschappelijk actief;
- sportinfrastructuur: ruimte voor sport;
- topsport: Olympische inspiratie.

Plannen van de centrale stad vertaald naar ambities op stadsdeelniveau

In dit sportplan voor Zuidoost is geen specifiek hoofdstuk over topsport en de Olympische inspiratie opgenomen. De uitvoering en financiering van de topsportambities liggen vrijwel geheel bij de centrale stad. Ons stadsdeel participeert hierin daar waar mogelijk en gewenst. Dat wil niet zeggen dat we het benutten van topsport en topsporters niet belangrijk vinden, bijvoorbeeld via de inzet van topsporters als rolmodel voor kinderen of de rol die Ajax kan spelen in (kader)clinics.

De doelstellingen in het gemeentelijke sportplan zijn ambitieus. Wij delen de ambitie om in komende jaren een forse impuls te geven aan het sportaanbod, de sportdeelname en de sportfaciliteiten. Ons uitgangspunt is dat we

realistische doelstellingen formuleren en dat we duidelijke prioriteiten en fasering aanbrengen in ons beleid en uitvoering.

1.2 Lokale situatie

Voorafgaand aan het opstellen van het gemeentelijk sportplan 2009-2012 is voor elk stadsdeel in 2008 een stadsdeelscan gemaakt. De scan is een "foto" van de huidige situatie: specifieke kenmerken op het gebied van demografie, sportdeelname, sportvoorzieningen en sportaanbod in kaart gebracht. Hieronder zijn de belangrijkste algemene uitkomsten voor Amsterdam Zuidoost opgesomd. Voor meer gedetailleerde informatie en gegevens verwijzen we naar het document *Stadsdeelscan Zuidoost*.

- In Amsterdam Zuidoost wonen bijna 80.000 inwoners. In ons stadsdeel wonen relatief veel kinderen en jongeren.
- Ongeveer de helft van de bewoners van het stadsdeel is laag opgeleid; 56% van de bewoners geeft aan moeite te hebben met rondkomen. Uit zowel landelijke als Amsterdamse sportdeelnameonderzoeken blijkt dat de factoren "opleidingsniveau" en "sociaal-economische status (inkomen)" een belangrijke invloed hebben op sportparticipatie.
- De sportdeelname in Zuidoost (60%) ligt onder het stedelijk gemiddelde (65%)¹. De sportdeelname bij Hindoestaanse meisjes blijft ver achter.
- Ongeveer 70% van de inwoners van Zuidoost sport in het eigen stadsdeel.
- Het binnenschoolse en naschoolse sportaanbod in het basisonderwijs is beperkt. Zuidoost heeft (nog) geen basisscholen die meedoen aan Jump-in.
- In ons stadsdeel zijn veel kleine sportverenigingen.

1.3 Huidig sportbeleid

Een sprong voorwaarts!

Enkele jaren geleden heeft het bestuur van stadsdeel Zuidoost de sportnota *Een sprong voorwaarts!* vastgesteld. Met deze nota is voor het eerst in Zuidoost een integraal sportbeleid vastgelegd; de jaren daarvoor was het sportbeleid vooral gericht op accommodaties. In *Een sprong voorwaarts!* (met een looptijd van 2005-2010) komen dan ook raakvlakken van sport met gezondheid, welzijn en sociale cohesie nadrukkelijk aan de orde. De uitgangspunten en doelstellingen (op hoofdlijnen) uit het huidige sportbeleid zijn:

- Op het gebied van sportinfrastructuur en sportaanbod is/was in Zuidoost sprake van een "trainingsachterstand" ten opzichte van andere delen van Amsterdam. Op het aanbod en de organisatie van sportbuurtwerk en sportverenigingen is een inhaalslag nodig.

¹ Voor de bepaling van sportdeelname wordt de Richtlijn Sportdeelname Onderzoek (RSO) gehanteerd. In deze richtlijn mag iemand zich sporter noemen als hij of zij minimaal 12 keer per jaar een sportactiviteit heeft gedaan.

- De rol van de scholen is belangrijk. Het sportbeleid moet aansluiten bij de Brede School ontwikkeling. Op meer scholen moet een vakdocent Lichamelijk Opvoeding worden aangesteld, waarbij de mogelijkheden van een "duale aanstelling" worden meegenomen.
- Topverenigingen en topsporters worden ingezet als rolmodel.
- De samenwerking tussen de aanbieders van het sportbuurtwerkactiviteiten wordt versterkt.
- Het aanbod en de faciliteiten voor sport voor ouderen en aangepast sporten worden uitgebreid. Hierbij wordt onder andere aangehaakt bij (het loket voor) de Wet Maatschappelijke Ontwikkeling.
- Zuidoost heeft relatief veel sport- en spellocaties in de openbare ruimte. Voor wat betreft de fysieke sportinfrastructuur wordt geïnvesteerd in het Bijlmersportcentrum en het Bijlmersportpark.

De destijds in het sportbeleid geformuleerde doelstellingen sluiten goed aan op de doelstellingen van het Sportplan 2009-2012. De uitvoering van het sportplan is dan ook geen koerswijziging ten opzichte van *Een sprong voorwaarts!*, maar legt nadere accenten op basis van de actualiteit (onder andere via de uitkomsten van de stadsdeelscan en de evaluatie van de BOS-impuls).

BOS-impuls Zuidoost

Vanaf 2007 lopen in Zuidoost drie BOS-projecten: Bijlmer Centrum, Bijlmer Oost en Gein. Het project in Gein loopt tot 1 januari 2010, de activiteiten in Bijlmer lopen door tot eind 2010.

De BOS-projecten richten zich op jeugd van 5 tot 19 jaar en hebben als voornaamste doelstelling om tot een betere afstemming en samenwerking tussen sportaanbieders, scholen en sportbuurtwerkorganisaties te komen. Het aantal deelnemers per activiteit is in beeld gebracht.

Door Stichting BigMove worden kinderen op 8 basisscholen gemeten en gewogen en gevraagd naar hun sport- en beweeggedrag. De intentie is om vergelijkbare monitoring, na afloop van BOS, zo veel mogelijk voort te zetten via het leerlingvolgsysteem van JUMP-in. In de volgende hoofdstukken van dit sportplan wordt nader ingegaan op de specifieke bevindingen uit de BOS-projecten.

1.4 Prioriteiten 2009-2010

In het stedelijk sportplan zijn op de vijf aandachtsgebieden bijna 50 doelstellingen geformuleerd. Een groot deel van deze doelstellingen komt, vertaald naar de situatie in ons stadsdeel, terug in dit sportplan. Voor de periode september 2009 – juli 2010 hebben we vijf prioriteiten benoemd. Dit zijn (in willekeurige volgorde):

1. Stimuleren / bereiken van groepen waarbij sportdeelname achterblijft;
2. Brede analyse van het aanbod voor en de sportbehoefte bij volwassenen;
3. Continueren / structureel borgen van activiteiten van de BOS-projecten;
4. Verbeteren van de afstemming in het aanbod van sportbuurtwerk en brede scholen;
5. Oplevering en ingebruikname van sportpark Bijlmerpark.

De periode september 2009 – juli 2010 zal ook in het teken staan van (het opstarten van) onderzoek en het verder invullen van randvoorwaarden die noodzakelijk zijn om de doelstellingen in het sportplan te bereiken. Dit uitvoeringsplan zal medio 2010 worden geactualiseerd.

2 Jonge Amsterdammers - talent ontwikkelen

2.1 Inleiding

Sport is de meest favoriete vrijetijdsbesteding van kinderen. Bijna driekwart van de Amsterdamse kinderen sport iedere week en de helft doet dat zelfs minimaal twee keer per week. Deze cijfers zijn ongeveer gelijk aan het landelijk gemiddelde. Tot voor kort bleef de sportdeelname in Amsterdam fors achter. De afgelopen jaren zijn er dus veel meer kinderen gaan sporten en dat is een positieve ontwikkeling. De diverse stedelijke sportstimuleringsprogramma's en de gerichte inzet vanuit de stadsdelen hebben hier zeker toe bijgedragen.

Uit recent landelijk onderzoek van het Sociaal en Cultureel Planbureau blijkt dat bijna de helft van de kinderen uit arme gezinnen niet op sport, muziek of andere buitenschoolse activiteiten zit. Belangrijkste reden daarvoor is gebrek aan geld.

Stadsdeel Amsterdam Zuidoost heeft ten opzichte van andere stadsdelen in Amsterdam relatief veel jeugd tot en met 18 jaar.

Het onderwijs heeft een cruciale rol in de uitvoering van de jeugdsportprogramma's van het Sportplan 2009-2012. Dit geldt niet alleen voor het sportaanbod tijdens schooltijd, maar ook voor naschoolse sportactiviteiten.

2.2 Basisonderwijs

Vakdocenten Bewegingsonderwijs

In Amsterdam Zuidoost zijn 31 basisscholen, waarvan 22 brede scholen (georganiseerd in 8 brede schoolclusters). Op 24 scholen is op dit moment een vakdocent bewegingsonderwijs actief. Dit is 77% van alle basisscholen. In 2005 had nog slechts de helft van alle basisscholen in Zuidoost een vakdocent. Er is dus sprake van een positieve ontwikkeling, maar ons streven is dat in 2012 op alle basisscholen in Zuidoost een vakdocent bewegingsonderwijs aanwezig is. In het centrale Sportplan 2009-2012 is opgenomen dat voor deelname door scholen aan de gemeentelijke schoolsportprogramma's (Jump In, JIB) de aanwezigheid van een vakdocent bewegingsonderwijs een voorwaarde is. De vakdocent is een belangrijke schakel tussen de gymles, het naschoolse aanbod en eventuele toeleiding naar lidmaatschap bij een sportaanbieder.

In het bereiken van de doelstelling om op alle basisscholen een vakdocent te hebben, is de bereidheid van de (autonome) schoolbesturen doorslaggevend. Het aanstellen van een vakdocent is niet "afdwingbaar".

Inspanning / acties 2009-2010

Wij zien het als onze rol om het belang van goed bewegingsonderwijs bij schoolbesturen te blijven benadrukken. De koepels Sirius en Bijzonderwijs zien wij als belangrijke gesprekspartners. We willen het schooljaar 2009-2010 benutten voor besprekingen en voorbereidingen met en door het on-

derwijsveld om in het schooljaar 2010-2011 op minimaal 3 extra scholen een vakdocent bewegingsonderwijs te hebben.

Jeugdsport in Beweging (JIB)

Via JIB kunnen kinderen kennismaken met diverse takken van sport, tijdens en na schooltijd. Er wordt gestreefd naar doorstroming naar sportaanbieders. JIB richt zich op leerlingen in de groepen 4 tot en met 8. Op dit moment doen 10 basisscholen in Zuidoost mee aan JIB.

Uiteraard is het ideaalbeeld dat in 2012 op alle 31 basisscholen sportkennismakingslessen via JIB worden aangeboden. Dit zou betekenen dat in de komende twee schooljaren nog ruim 20 scholen moeten aanhaken bij JIB.

Het succes van JIB is sterk afhankelijk van de betrokkenheid en mogelijkheden van sportaanbieders om de kennismakingslessen te organiseren en deelnemers in te laten stromen in de eigen vereniging. Wens vanuit de brede schoolclusters is dat de diversiteit van de sporten in de kennismakingslessen wordt uitgebreid.

Uit de evaluatie van de BOS-projecten in Zuidoost blijkt dat de betrokkenheid van sportverenigingen bij het naschoolse (kennismakings)aanbod erg beperkt is. Er is geen of te weinig kader bij de clubs om schoolactiviteiten te begeleiden. Ook het opvangen van nieuwe jeugdleden, die na kennismaking lid willen worden, is voor veel verenigingen lastig door het gebrek aan kader en/of zaalruimte.

We onderschrijven de meerwaarde van kennismaking met sport en sportaanbieders op of na school (via JIB). Echter, hiervoor moeten wel de randvoorwaarden voldoende zijn ingevuld. Dit vraagt commitment van schoolbesturen en vakdocenten bewegingsonderwijs. Sportaanbieders moeten in staat zijn om kinderen die lid willen worden, ook goede opvang in hun vereniging te bieden.

Ons inziens is het niet realistisch te streven naar de invoering van JIB op alle basisscholen in Zuidoost in 2012. Onze doelstelling is om JIB in de komende twee schooljaren (2010-2011 en 2011-2012) op 5 nieuwe scholen per jaar te introduceren. Ten opzichte van de huidige situatie is dit dan in 2012 een verdubbeling. In eerste instantie zullen we ons richten op de brede scholen die op dit moment nog niet meedoen aan JIB.

JUMP-in

JUMP-in is een stadsbreed programma waarbij een actieve leefstijl onder leerlingen wordt gepromoot door voorlichting over sport, bewegen en gezondheid. Voor JUMP-in is een specifiek leerlingvolgsysteem opgezet. Op dit moment zijn er geen basisscholen in Zuidoost die werken met het leerlingvolgsysteem. Daar waar in de meeste andere stadsdelen al een aanzienlijk groep scholen meedoet aan JUMP-in, zal in Zuidoost het programma en het leerlingvolgsysteem opnieuw geïntroduceerd moeten worden. We starten hiermee in 2010. We beginnen echter niet op nul.

In het kader van BOS is door stichting BigMove op 8 basisscholen een monitor uitgevoerd, waarbij kinderen werden gemeten en gewogen, en gegevens over sportgedrag werden verzameld. Uit de eerste metingen bleek dat bij 28% van de onderzochte kinderen sprake is van overgewicht (inclusief obesitas). Van deze groep is 61% sportief actief. Dit zou een indicatie kunnen zijn dat niet of niet alleen naar beweeggedrag, maar meer op het voedingspatroon van kinderen moeten worden ingezoomd. Dit sluit aan bij de

doelstelling van het Sportplan om specifiek aandacht te besteden aan voedingscomponent in JUMP-in.

Zoals aangegeven zal in 2010 gestart worden met de "uitrol" van JUMP-in in Zuidoost. In eerste instantie richten we ons op de scholen met een vakdocent bewegingsonderwijs, die tijdens BOS al hebben geparticipeerd in de monitoring door BigMove. We achten het niet realistisch om te streven naar invoering van JUMP-in op alle basisscholen in Zuidoost in de komende drie schooljaren. Een aantal scholen heeft al eerder aangegeven dat vanwege andere prioriteiten en werkdruk, geen interesse is in JUMP-in. Onze ambitie is dat uiteindelijk (in 2012) 15 basisscholen werken met het leerlingvolgsysteem.

Sportactieve basisscholen

Door KVLO en NOC*NSF is enkele jaren geleden het certificaat sportactieve school ontwikkeld. Een school kan dit keurmerk aanvragen als aan een aantal criteria wordt voldaan. De belangrijkste criteria zijn:

- leerlingen in de groepen 3 tot en met 8 krijgen minimaal twee keer per week bewegingsonderwijs door een vakdocent bewegingsonderwijs of een daartoe bevoegde/geschoolde groepsleerkracht;
- er is een naschools sportaanbod, waarbij wordt samengewerkt met sportaanbieders.

Op dit moment zijn drie basisscholen in Zuidoost gecertificeerd als sportactieve school. We streven ernaar om dit aantal uit te breiden naar 8 in 2012.

2.3 Voortgezet onderwijs

Topscore en Sportactieve scholen

Topscore is gericht op jongeren vanaf 12 jaar en biedt een sportaanbod onder en na schooltijd. Evenals JIB is Topscore een stadsbreed sportkennismakingsprogramma, waarbij ook oog is voor in potentie talentvolle sporters. In Zuidoost zijn zes scholen voor voortgezet onderwijs; vier scholen doen nu mee aan Topscore. Onze doelstelling is om Topscore in 2012 op vijf scholen uit te voeren.

De vier scholen die nu meedoen aan Topscore, zijn ook alle gecertificeerd als sportactieve school. We streven niet naar uitbreiding van het aantal sportactieve VO-scholen, maar zullen mogelijk ondersteunen als dit initiatief door nog niet gecertificeerde scholen worden opgepakt.

Aandacht voor specifieke groepen

In het stedelijk Sportplan is specifieke aandacht voor groepen jongeren waar de sportparticipatie achterblijft (Hindoestaanse en Islamitische meiden) of waar sport wordt ingezet bij tegengaan van overlast (risicojongeren).

Voor ons stadsdeel bestaat op dit moment geen actueel beeld over de omvang en het bereik van specifieke doelgroepen die we met sport willen bereiken. Het is dan ook moeilijk een (gekwantificeerde) doelstelling te formuleren voor de komende jaren. We willen hiervoor in het projectjaar 2009-2010 tot een nadere analyse komen van de huidige situatie.

2.4 Sportbuurtwerk

Het sportbuurtwerk in Zuidoost organiseert zowel activiteiten tijdens school-

tijd als tussen- en naschoolse activiteiten. Het sportbuurtwerk is oorspronkelijk opgezet om jeugd een zinvolle vrijetijdsbesteding te geven in de zomer. Sinds 2005 is er ook een winterprogramma. Het winterprogramma is beperkter van omvang dan het zomerprogramma, aangezien in die periode ook Brede school- en Topscore activiteiten worden aangeboden. De organisatie van sportbuurtwerk in Zuidoost wordt georganiseerd door vier organisaties:

- Stichting Jeugdtennis Amsterdam Zuidoost (StJAZO) (tennis)
- K-Zone Sports (tennis- en golf)
- Stichting Koryo (material arts)
- Sciandri (diverse sportactiviteiten)

Daarnaast werken wij samen met:

- Talent in Opleiding (sportinstuif, uni-hockey)
- Global Start en Club 2000 –'Gein in Bos'
- SWAZOOM (sport- en spelinstuif)

Ook welzijnsorganisatie CombiWell organiseert sport-en beweegactiviteiten. De activiteiten vallen buiten het zicht en de verantwoordelijkheid van de afdeling sport.

Voor de periode 2009 - 2010 worden de activiteiten van het sportbuurtwerk gecontinueerd. Wij scherpen de verwachtingen ten aanzien van het aantal deelnemers en de doorstroom van deelnemers naar sportverenigingen aan.

3 Volwassenen - iedereen actief

3.1 Huidige situatie

De sportparticipatie onder volwassenen in Amsterdam is de afgelopen jaren toegenomen. Uit de Amsterdamse Sportmonitor 2006 blijkt dat 29% van de sportende bevolking lid is van een vereniging; 29% sport individueel en 22% sport bij een commerciële aanbieder (fitness/sportschool).

Voor de grootste groep is het bieden van goede en veilige voorzieningen (accommodaties) en aantrekkelijk ingerichte openbare ruimte voldoende. Daar waar geen aansprekend sportaanbod in de directe woonomgeving is, vinden de meeste volwassenen doorgaans hun weg naar verder gelegen voorzieningen.

In het Sportplan 2009-2012 zet de gemeente Amsterdam in op de groep volwassenen waarvoor voldoende sporten en bewegen niet zo vanzelfsprekend is. Er worden twee hoofdgroepen onderscheiden: een groep mensen waarvoor specifiek aanbod en ondersteuning noodzakelijk om sportbeoefening mogelijk te maken (aangepast sporten), en een groep inactieven waar gedragsverandering tot een actieve leefstijl wordt gestimuleerd. Voorbeelden van programma's voor deze laatste groep zijn Bewegen op recept, Beweeg je Beter en Communities in Beweging.

Specifieke sportdeelnamecijfers voor de volwassenen in stadsdeel Zuidoost zijn niet bekend. Wel mag worden aangenomen dat het aantal volwassenen dat in verenigingsverband sport, ook in Zuidoost terugloopt.

In de stadsdeelscan is per stadsdeel de eigen gezondheidsperceptie van volwassenen onderzocht. Ongeveer 80% van de volwassenen in Zuidoost noemt de eigen gezondheid goed tot zeer goed; dit percentage ligt rond het stedelijke gemiddelde.

Naast het verenigingsaanbod en commerciële aanbod in ons stadsdeel, worden er op dit moment geen op volwassenen gerichte programma's uitgevoerd die door het stadsdeel (financieel) worden ondersteund.

3.2 Brede analyse

In het Sportplan 2009-2012 is op het gebied van sportstimulering voor volwassenen (inclusief ouderen) een aantal programma's benoemd, die zoveel mogelijk in gekwantificeerde doelstellingen zijn vertaald. Bijvoorbeeld het aantal deelnemers aan Meer Bewegen voor Ouderen, aantal begeleiders voor Bewegen op Recept of aantal trajecten voor Communities in Beweging.

Voor ons stadsdeel is een nadere (brede) analyse noodzakelijk voordat tot goede implementatie van dit soort activiteiten kan worden overgegaan. We hebben nu geen overzicht van het huidige aanbod en de omvang van de behoefte aan specifieke sport- en beweegprogramma's.

Als we nastreven dat meer volwassen lid worden van een vereniging of dat we meer mensen met slechte gezondheid bereiken, moeten we eerst weten

wat ons startpunt is. Daarbij wordt ook meegenomen welke randvoorwaarden moeten worden ingevuld om deze groei in sportparticipatie mogelijk te maken. Streven naar toename van verenigingsleden heeft geen zin, als de verenigingen in Zuidoost deze toename niet op kunnen of willen opvangen.

Dat wil niet zeggen dat we op nul beginnen. Bijvoorbeeld op het gebied van samenwerking met commerciële sportaanbieders (sportscholen) hebben we goede ervaringen. De komende jaren willen we deze samenwerking voortzetten en waar mogelijk uitbreiden.

In 2009-2010 zullen wij deze brede analyse in Zuidoost uitvoeren. De uitkomsten hiervan vormen een goede basis voor de jaarlijkse actieplannen die door de stadsdelen in het kader van Maatwerk in de Wijk zullen worden opgesteld.

In stadsdeel Zuidoost tonen burgers regelmatig initiatieven, onder andere op het terrein van sport en bewegen. Momenteel kunnen deze initiatieven onder andere vanuit BOS-middelen worden gefinancierd. Met het aflopen van de BOS-impuls vallen deze middelen weg. Wij willen eigen initiatieven echter blijven ondersteunen en faciliteren.

4 Sportverenigingen - maatschappelijk actief

4.1 Versterken sportverenigingen

De gemeentelijke missie met betrekking tot sportverenigingen is dat in 2012 Amsterdam beschikt over meer maatschappelijk actieve, kansrijke en professionele sportverenigingen. Met behulp van verenigingsondersteuning en de inzet van combinatiefunctionarissen en clustermanagers wordt gestreefd naar een professionaliseringsslag bij het verenigingskader. Doelstelling is dat het aantal verenigingen dat een actieve maatschappelijke rol op zich neemt en het naschoolse sportaanbod verzorgt, in 2012 is toegenomen.

In stadsdeel Zuidoost zijn ongeveer 50 sportverenigingen gehuisvest. Een aanzienlijk deel van deze verenigingen kampt met bestuurlijke en/of financiële problemen. De druk op vrijwilligersorganisaties is een landelijk beeld, maar in Zuidoost zijn relatief veel kleine sportverenigingen. Het wegvallen van enkele actieve leden kan vaak al moeilijk worden opgevangen; ook ontbreekt vaak de kennis en ervaring om een vereniging aan te sturen. En deze taak is, onder andere door toegenomen wet- en regelgeving, een stuk complexer geworden.

In het sportbeleidsplan 2005-2010 is dan ook al nadrukkelijke aandacht gegeven aan ondersteuning van verenigingen. Centrale doelstelling uit het huidige sportbeleid is dat het ledenaantal van verenigingen in Zuidoost op het stedelijk gemiddelde komt te liggen.

Inzet combinatiefuncties

Op dit moment zijn in Zuidoost 10 combinatiefunctionarissen werkzaam, samen ongeveer 5 fte. Zij worden ingezet bij basketbalvereniging Club2000, Futsalvereniging Os Lusitanos, Continental Sport (atletiek, kickboksen), Sportcentrum Pleizier (Judo), SV Amstelland United (voetbal). Deze functionarissen zijn in dienst van DMO. De meeste uren worden ingezet binnen de verenigingen; de vaste uren die in het brede schoolaanbod ingezet, zijn nog te beperkt. Op dit moment is er geen zicht op de mogelijkheid om vanaf 2010 meer combinatiefuncties in te zetten in Zuidoost.

5 Sportinfrastructuur - ruimte voor sport

5.1 Inleiding

Voldoende en aantrekkelijke sportaccommodaties zijn cruciaal in het stimuleren van mensen om te blijven en te gaan sporten. Dit geldt niet alleen voor sportvelden, sporthallen en zwembaden, maar ook voor de sportieve inrichting van de openbare ruimte, speelplekken en fitness- en healthclubs. Uit onderzoek in de afgelopen jaren blijkt dat een grote groep inwoners uit Zuidoost tevreden is over het accommodatieaanbod (63%). Nergens in Amsterdam sporten zoveel mensen in het eigen stadsdeel als in Zuidoost. Ook op het aantal openbare sportvoorzieningen (92) scoort Zuidoost goed. Deze scores zijn een goed startpunt voor ons accommodatiebeleid in de komende jaren.

5.2 Huidige situatie

5.2.1 Buitensportaccommodaties

In ons stadsdeel zijn op dit moment drie sportparken; een vierde sportpark (Bijlmerpark) wordt in september 2010 in gebruik genomen. In de onderstaande tabel is aangegeven welke takken van sport en veldcapaciteit aanwezig is.

Naam sportpark	Sporten	Aantal velden	Opmerkingen, situatie na herinrichting
De Toekomst I	Voetbal		Beheer bij Ajax
De Toekomst II	Voetbal	2 wedstrijd velden (KSJB, Kismet '82)	
	Honk-/softbal	1 honkbalveld 1 softbalveld (Ban Topa)	
De Toekomst III	Voetbal	2 wedstrijd velden (SV Bijlmer)	
Strandvliet	Voetbal	4 wedstrijd velden 1 trainingsveld (Amstelland, A'dam United)	2 voetbalvelden worden gebruikt als cricketveld
	Tennis	2 gravelbanen 2 binnenbanen	
Driemond	Voetbal	2 wedstrijd velden 1 trainingshoek (Geinburgia)	Herinrichting sportpark met nieuwbouw sporthal. Nieuwe veldcapaciteit 2010: 2 wedstrijd velden (natuurgras) 1 kunstgrasveld
	Tennis	4 banen	
Bijlmerpark	Voetbal	3 kunstgrasvelden	De 3 voetbalverenigingen van sport-

			park De Toekomst verhuizen in 2010 naar Bijlmerpark. Er komt een gezamenlijke clubaccommodatie.
	Atletiek		
	Cricket		

In 2010 zal sportpark Bijlmerpark in gebruik worden genomen. Drie voetbalverenigingen die nu nog op De Toekomst spelen, zullen verhuizen naar het nieuwe park. De velden die hierdoor vrijvallen, blijven gehandhaafd voor sportief gebruik. We denken hierbij onder andere aan cricketfaciliteiten. Ook de atletiekverenigingen Continental Sports en AV Feniks worden gehuisvest op Bijlmerpark.

Op Bijlmerpark komen op andere maatschappelijke voorzieningen, zoals kinderopvang. We streven naar een park met een openbaar karakter, waar ook individuele sporters en recreanten gebruik van maken. Een aantal faciliteiten worden hierop afgestemd, zoals een informatievoorziening en een verhuurpunt voor skeelers en nordic walkingstokken. Ook zijn openbare sport- en speelvelden (Cruiff Courts) voorzien in Bijlmerpark.

5.2.2 Binnensportaccommodaties en zwembad

In stadsdeel Zuidoost zijn op dit moment 2 sporthallen, 4 sportzalen en 25 gymzalen aanwezig. Sporthal Gaasperdam is in eigendom van Stichting Sporthal Gaasperdam; de sporthal in het Bijlmersportcentrum wordt beheerd door Optisport. In het Bijlmersportcentrum zijn ook een wedstrijdbad, een recreatief bad en fitnesscentrum ondergebracht.

Uit het de vraag en aanbodanalyse in het Amsterdamse sportaccommodatieplan (2006) blijkt dat de druk op de binnensportaccommodaties groot is. Er is sprake van piekbelasting (tussen 19.00 en 23.00 uur van maandag t/m vrijdag). Deze populaire uren worden vrijwel geheel ingevuld door sportverenigingen. Het gebruik voor sportbuurtwerk of projecten (bijvoorbeeld Top-score) is beperkt en meer versnipperd. In het gemeentelijk accommodatiebeleid is aangegeven dat voor dit soort verhuur/activiteiten om de komende jaren meer zaalruimte moet worden gecreëerd. De aanwezige gymzalen bieden in de meeste gevallen geen sporttechnische mogelijkheden om een geschikt alternatief aanbod te bieden in de vraag naar sporthalruimte.

Uit een recente quickscan naar het gebruik van sporthal Gaasperdam blijkt dat deze sporthal in de namiddag en avond vrijwel geheel bezet is (verenigingsgebruik). Ook in de weekenden heeft deze hal een goede bezetting. Hoewel actuele gegevens over de bezetting van de sporthal in het Bijlmersportcentrum op dit moment niet bij ons bekend zijn, mag worden aangenomen dat het huidige aanbod aan binnensportaccommodaties weinig tot geen ruimte biedt om extra vraag naar zaalruimte op te vangen.

Om inzicht te krijgen in de totale huidige en toekomstige zaalbehoefte in ons stadsdeel, en specifiek van het "ongeorganiseerde" en het "anders georganiseerde" sportaanbod, zullen wij een onderzoek (laten) uitvoeren.

5.2.3 Openbare ruimte

In Zuidoost zijn relatief veel sportvoorzieningen in de openbare ruimte. Ruim de helft hiervan is ingericht voor voetbal en basketbal. Deze sportvoorzieningen zijn een belangrijke randvoorwaarde voor het succes van sportbuurtwerk en sport in de wijk.

Uit de Vraag- en aanbodanalyse openbare sportaccommodaties (2007) blijkt dat de kwaliteit van de meeste voorzieningen goed is. Onze doelstelling in de komende jaren is om de kwaliteit, toegankelijkheid en veiligheid van deze voorzieningen op peil te houden. Hiertoe zal onder andere een speelruimtebeleidsplan voor ons stadsdeel worden opgesteld.

6 Organisatie en financiën

6.1 Inleiding

Bij de uitvoering van het sportbeleid in ons stadsdeel zijn veel partners betrokken. Voor een groot deel zal een succesvolle uitvoering van het Sportplan afhangen van afstemming en samenwerking tussen deze partners. Dit vraagt om duidelijkheid in rolverdeling en verantwoordelijkheden per organisatie. In dit hoofdstuk gaan we in op deze rolverdeling en de verbeterpunten die noodzakelijk zijn om met sport en bewegen in Zuidoost een sprong voorwaarts te maken.

6.2 Rol stadsdeel Zuidoost

In de beleidsontwikkeling en uitvoering van de sport in Zuidoost hebben wij als stadsdeel verschillende rollen:

- Regisseren / coördineren
- Monitoren / onderzoeken
- Informeren
- Faciliteren / ondersteunen

Regisseren / coördineren

Het sportaanbod in ons stadsdeel wordt verzorgd door een grote groep organisaties: verenigingen, sportscholen / fitnesscentra, sportbuurtwerk, welzijnsorganisaties. Een breed scala aan sport- en beweegactiviteiten is natuurlijk prima, maar versnippering en onbedoelde concurrentie moet worden tegengegaan. Op de werkconferentie, die op 16 juni 2009 in de Amsterdam Arena werd georganiseerd, gaven diverse aanwezigen aan dat de regie op dit punt verbeterd moet worden. Wij delen deze mening.

Op dit moment ontbreekt een totaaloverzicht van aanbod en bereik van het sportbuurtwerk. We benutten het eerste uitvoeringsjaar van het Sportplan voor een inventarisatie van dit aanbod.

Monitoren / onderzoeken

Effectief sportbeleid is alleen mogelijk als ontwikkelingen in sportbehoefte, knelpunten in aanbod en resultaten van sportstimuleringsprogramma's in beeld zijn. Dit vraagt om goede periodieke monitoring. In de BOS-projecten nemen monitoring en evaluatie dan ook een belangrijke plaats in. Ook het leerlingvolgsysteem van JUMP-in (dat op stedelijk niveau wordt georganiseerd) is een goed voorbeeld.

Wij zien het als onze rol om daar waar nodig het initiatief te nemen voor onderzoek en monitoring. Een concreet voorbeeld is een onderzoek naar de behoefte aan binnensportvoorzieningen voor de ongeorganiseerde en anders georganiseerde sport.

Informeren

Sportaanbieders en individuele burgers zijn gebaat bij duidelijke en actuele informatie over activiteiten, ondersteunings- en subsidiemogelijkheden en sportvoorzieningen. Recent is in Zuidoost een digitaal sportloket geopend. Op de website wordt uiteenlopende informatie verstrekt en daar waar mogelijk doorverwezen.

Faciliteren / ondersteunen

Wij faciliteren sport- en beweegactiviteiten door het realiseren en in standhouden van accommodaties. We ondersteunen sportaanbieders door lage huurtarieven, subsidies en de inzet van verenigingsmanagers / ondersteuners.

6.3 Acties 2009-2010 en financiën

Actie	Doelstelling/planning	Kosten
Uitbreiden aantal vakdocenten LO	Vanaf schooljaar 2010-2011 is het aantal scholen met een vakdocent met 3 toegenomen.	
Uitbreiden JIB	Vanaf schooljaar 2010-2011 is het aantal scholen die meedoen met JIB met 3 toegenomen.	
Uitrol leerlingvolgsysteem JUMP-in		
Brede analyse vraag en aanbod volwassenen en jongeren, waar sportdeelname achterblijft		
Onderzoek behoefte binnensport ongeorganiseerde sportaanbod		
Verbetering afstemming aanbieders sportbuurtwerk / sport in de wijk		
Kaders nieuw speelruimtebeleid Zuidoost		
Ingebruikname Bijmerpark / verhuizing verenigingen De Toekomst		